

Hlas

Nového Mesta

ROČNÍK XXVII. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO 9 / 2017

Jama čoskoro otvorí brány verejnosti

„Konku“ chceme využívať lepšie

Úctyhodné jubileum knižnice

Zo zákulisia Poetického štúdia

Milí čitatelia,

leto k nám bolo štedré, tepla nám doprialo občas až priveľa. A tak sa tešíme, aspoň my dospelí, na príchod prvých jesenných dní, ktoré by sme si radi užili v príjemnej atmosfére babieho leta. Už o pár týždňov by sa mali skončiť práce na úpravách veľkoryso navrhnutého a už dnes krásneho parku Jama, ktorý bude patriť k jedinečným oázam zelene v Bratislave, ale zrejme aj na Slovensku. Iste tam vo voľných chvíľach zamieria mnohí z nás.

Uhorkovú sezónu sme počas prázdnin v redakcii nepocítili. Mnohé dôležité stretnutia starostu a poslancov so zástupcami investorov či developerov sa uskutočnili v prítomnosti obyvateľov. Novomešťanov zaujíma, ako bude vyzerat' okolie ich domovov, bojujú za svoje záujmy v otázkach parkovania, dopravy i životného prostredia. Otvorené informovanie a účasť na rozhodovaní sa v našej mestskej časti už dávnejšie stali samozrejmom súčasťou života, a to sa vonkoncom netýka len projektov realizovaných z participatívneho rozpočtu.

Školy a škôlky sa v lete už tradične menia na rušné staveniská. Najmladších obyvateľov pribúda, treba im vytvoriť dobré „pracovné“ podmienky. Preto sa mestská časť snaží rozšíriť kapacity škôl i materských škôl všade, kde je to možné, a popritom zrekonštruovať počas prázdnin školské kuchyne, vymeniť okná v triedach, obnoviť sociálne zariadenia či prípojky energií.

Pracovníci Kancelárie pre participáciu verejnosti sa zamerali predovšetkým na spoločné plánovanie verejných priestorov, športových ihrísk a vnútroblokov. Opäť prichádza čas, keď každý šikovný Novomešťan môže uplatniť svoje dobré nápady a uchádzať sa o finančný príspevok na ich realizáciu.

V septembrovom Hlase nechýba ani zvyčajné priehrhšie informácií z kultúrnej oblasti, či už ide o rozhovor s Jurajom Sarvašom, dlhoročným tvorcom Poetických večerov na Kramároch, alebo o pozvánku na záverečné podujatie Kultúrneho leta.

Príjemné čítanie!

Jana Škutková

Z obsahu čísla:

Máte nárok na sociálnu výpomoc?

str. 5

Úroda stavbárskej sezóny

str. 8

Dobré plány sa rodia v spolupráci

str. 12

Výlety sa seniorom vydarili

str. 14

Kde nájdeme kontajnery

str. 15

Kultúrne leto vyvrcholí v septembri

str. 18

Obálka:

**Pieskovisko je jednou z letných radostí
Snímka Jana Plevová**

Vydáva Mestská časť Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk/casopis/
Mesačník, dátum vydania 31. 8. 2017,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,

šéfredaktor: Ing. Marek Líška,

členovia: MUDr. Jozef Dubravický,

JUDr. Tomáš Korček, Ing. arch. Peter Vaškovič,

Ing. Jana Škutková, Mgr. Marek Tettinger,

tajomník: Mgr. Ján Borčín.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Tlač: UltraPrint, s. r. o. Náklad: 23 200 výtlačkov.
Číslo 9/2017.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

O putách zo školských lavíc

Mnohí školáci sa potichu tešia do školy ani nie tak na učenie ako na to, že sa po letnej pauze opäťvidia so svojimi kamarátmi. Najmä tí v dobre „zohratých“ triedach, kde sú putá silnejšie. Nedajú sa merať, no predstavujú hodnoty porovnateľné s hlbšími vedomosťami žiakov. Spájajú ich zvláštnym spôsobom – stopami intenzívnych zážitkov z obdobia „na prahu budúcnosti“, ktoré

si nesieme so sebou po celý život. Najlepšie sa to ukáže po rokoch, ktoré preveria trvácnosť tých neviditeľných nitiek. Čo iné by dospelých, starších a ešte starších konškolákov nútilo organizovať stretnutia, prekonávať kilometre, choroby a iné prekážky, aby si v jeden večer s dojatím pripomenuli niekdajších učiteľov, niekdajšie lotrovstvá a iné cenné spoločné spomienky, ktoré nemá nik iný iba oni...

Jama už „chytíla obrysy“

Pravdepodobne nemáme v Bratislave mestskú časť, ktorá by sa v jednom jedinom kalendárnom roku venovala odrazu šiestim parkom na svojom území – projektovo či organizačne, no najmä finančne. Niektoré parky vznikajú, niektoré sa revitalizujú. A nové tiež ťažko porovnávať. Od parku Jama, ktorý zaberá plochu 17 000 metrov štvorcových a dovedna si vyžiada 2 milióny eur, až po malý parčík medzi domami na Kramároch, na ktorý vystačí suma do 60-tisíc.

Prázdná vyvolávala zvedavosť

Najviac sa medzi obyvateľmi pretriasal park Jama. Nečudo, stavbu po bývalom cyklistickom štadióne odstránili už roku 2010 – a čo sa dialo potom, nebolo už z ulice vidieť. Všetky vysvetlenia, prečo stavbári ešte nenastúpili, sa týkali nekonečného radu požiadaviek, ktoré bolo potrebné zladať v jednom projekte: od požiadaviek miestnych obyvateľov,

ochranárov, územného plánu, hlavného mesta SR Bratislava, najbližších susedov (NTC, tenisti, hotely) a rozličných inštitúcií... až po požiadavky definované v Nórskech fondoch.

Po tom, čo sme Jamu v roku 2013 konečne získali, začala sa mnohostranná živá komunikácia s ľuďmi a inštitúciami o jeho budúcej podobe. Jej výsledky sme položili na pracovný stôl kolektívu architektov, ktorí so svojou štúdiou zvíťazili v súťaži mestskej časti roku 2014. Z tejto štúdie vzišiel o rok neskôr projekt. Bol by vyšiel na tri milióny eur, čo bolo priveľa, a tak si vyžiadali ešte dodatočné úpravy. Aj tie sme napokon spoločne zvládli. Úspešný projekt sa začal meniť na skutočnosť. A úspešne svoju premenu priviedol k cieľu.

Jeden z hlavných hrdinov parku – voda

Po úplnom dokončení to bude jedno-ducho veľké dielo. Už len sformovať terén presne do takého tvaru, aby sa stal vhodným podkladom všetkého, čo projekt naplánoval na jeho povrchu, bola úloha hodná dizajnéra. Ale dnes už to má celé zreteľné obrysy. Ladné línie cestičiek, násypy, o ktoré opreli schodišťa, múriky a nízke pavilóny, inde športoviská, bežecká dráha, ba aj menší prírodný amfiteáter. V priehlbine tzv. dolnej zóny parku bolo cieľom stavebných úprav budúce jazero s vopred určenými funkciami. Vyžiadali si vybaviť dno a sčasti i steny nádrže potrebnými rozvodmi a technikou. Systém drenážnych trubíc dozrie na to, aby dažďová voda neušla zo spevnených, no ani zo zelených plôch parku bez účinku, ale vyčkala v jazere na svoju príležitosť ovlažiť korene stromov, kríkov a tisícov trvaliek – a po pritom, rozumie sa, aj zmierniť horúce

letné ovzdušie v okolí. To je tá vodozádržná funkcia, o ktorej sa dnes toľko hovorí nielen v súvislosti so zeleňou v meste, ale aj v krajine. Podzemnou vodou budú výsadbu v parku istiť dve studne. A tak až nakoniec, po dôslednom vytvarovaní terénu a dokončení stavieb sa mohli začať sadiť vybrané druhy stromov. Na fotozáberech vidieť, že sú ešte mladučké, chránené drevenými konštrukciami, no ak dobre zakorenia, už budúce leto budú vyzeráť inak. Každý novozaložený park potrebuje „dozrieť“...

Posledné akordy prírodnej kompozície

Pri múroch sa hanblivo krčia posledné ťažké mechanizmy a nákladné autá, na cestičkách ešte kde-tu ležia zvyšky stavebného materiálu. Najťažšie je toto leto udržať pri živote čerstvo vysadené trávniky a trvalkové záhony. Úloha priam sifyfovská, doslova „skúška ohňom“. Vodné rastliny pri brehoch vodných plôch vyložených skalami sú na tom lepšie, tie možno zhustnú už túto jeseň.

Pokračovanie na s. 4

Dokončenie zo s. 3

Obyvatelia okolitých bytoviek budú v každom prípade bohato odmenení za mesiace trpezlivosti so stavbou. Pre študentov, budúcich farmaceutov zo susedstva, je park priam vianočným darčekom v predstihu.

„V podmienkach Bratislavy je tento park doslova zázrakom. Som presvedče-

ný, že naše spoločné hľadanie jeho charakteru a jeho náplne, všetky tie ankety, diskusie, stretnutia s obyvateľmi a odborníkmi mali hlboký zmysel,“ hovorí starosta Rudolf Kusý pri pohľade na dokončovacie práce. „A nie iba pre výsledné dielo.“

Všetkých zaujíma, kedy sa jeho brány otvoria pre verejnosť. Aj nás.

„Až budeme mať v rukách povolenia

na spustenie prevádzky od všetkých inštitúcií, ktoré o tom rozhodujú,“ vraví hlavná „režisérka“ celej tejto živej zelenej scény z miestneho úradu Ing. Daša Effenbergerová. „Je ich celý rad, takže dnes vám to ešte nik presne nepovie.“

Nič to zato, na šumiace koruny stromov, pod ktorými bude po čase príjemný tieň, si tak či tak musíme počkať dlhšie.

Viera Vojtková, snímky Jana Plevová

Investor projektu Pri mýte požiadala o zmenu stavby pred dokončením

Pôvodne plánovanú 42-podlažnú budovu a 560 bytov s právoplatným stavebným povolením z roku 2009 sa spoločným tlakom miestnych obyvateľov a úradu podarilo znížiť na maximálne 11 poschodí a 380 bytov. Viac než dva roky prebiehali rozhovory o tom, čo všetko investor urobí v prospech obyvateľov, ako

žiami, v ktorých by boli byty. Dôvodom zmeny sú „mäkšie“ normy, ktoré znížili požadovaný počet parkovacích miest pri novej výstavbe. Investor sa, prirodzene, správa trhovo a radšej postaví lukratívnejšie byty než parkovací dom.

Architekti z kancelárie Vallo Sadovsky Architects sa vo svojej prezentácii zamerali predovšetkým na pozitívny vplyv zmeny. Zníži sa zastavanosť pozemku v prospech zelene, lebo plánovaný bytový dom bude užší a plocha verejného parku sa vďaka tomu zväčší.

Parkovacie miesta sa presunú do podzemia, zväčší sa odstup od susedného domu a bytový dom s rezidenčnou fasádou lepšie poslúži požiadavke na mestotvornosť objektov pozdĺž Račianskej ulice.

Aj keď investorovi nemožno uprieť snahu o informovanie verejnosti a ochotu vyhovieť oprávneným požiadavkám, nová výstavba v značnej miere znižuje kvalitu bývania pôvodným obyvateľom. Podľa nového návrhu by počet bytov v projekte vzrástol o ďalších 60, čo, samozrejme, znamená vyššie nároky na infraštruktúru. Z pléna zaznela silná kritika dopravného riešenia po požiadavke magistrátu zamedziť odbočovanie doľava z Račianskej na Kraskovu ulicu a na Kominárskej ulici zriadiť svetelnú križovatku. Autá kvôli tomu prechádzajú týmto úsekom dvakrát, znásobuje sa hluk, exhaláty aj prašnosť.

Investor účastníkom stretnutia otvorene vysvetlil, že ide o požiadavku magistrátu a dopravného podniku. Hoci mestská časť a starosta sú od začiatku proti, ak by požiadavku nesplnil, nedostal by od mesta a dopravného podniku súhlasy ku kolaudácii. Samotný investor nechcel a nechce zamedzovať odbočovanie z Ra-

čianskej na Kraskovu, lebo sú to pre neho zbytočné výdavky.

Nový obytný dom je navrhnutý ako pavlačový s uzavretou protihlukovou fasádou, tak bude však odrážať hluk ešte viac na protihlukovú stranu ulice. Obyvatelia preto žiadajú spracovanie novej štúdie a realizáciu opatrení na lepšiu rozptýľ hľuku. Polievanie ulíc, kropenie stavby kvôli obmedzeniu prašnosti, dôslednejšia ochrana kanalizácie a vpustov či úprava zastávky MHD na bezbariérovú patrili k ďalším oprávneným požiadavkám.

Starosta Rudolf Kusý informoval účastníkov, že kladné stanovisko k zmene vydá mestská časť, ak budú súhlasiť súčasní obyvatelia. Zároveň bude požadovať, aby investor realizoval investície v prospech okolia, ktoré prisľúbil v prvých dvoch etapách. Patrí k nim výstavba lávky cez železničné koľaje, rekonštrukcia celej Kominárskej ulice i opravy chodníkov na Kraskovej a Račianskej ulici. Júlová prezentácia slúžila na predstavenie zámeru, poskytnutie informácií a začiatok dialógu. Ďalšie stretnutia s obyvateľmi by mali nasledovať, kým nepríde k dohode o povolení, resp. nepovolení požadovanej zmeny stavby.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

ustúpi zo svojho pozemku, aby sa zmestil chodník aj cyklotrasa, kde urobí na svojom pozemku verejný park a čo sa v ňom bude nachádzať. V lete sa predstavitelia mestskej časti a miestni obyvatelia opäť stretli s investorom, aby ich informoval o tom, čo zo zámerov splnil, a zároveň o zmenách, ktoré navrhuje.

Prvá fáza stavby je hotová, skolaudovaná, byty sú predané. Prví obyvatelia už bývajú. Z druhej fázy sú zatiaľ hotové hrubé stavby. Jej súčasťou má byť aj parkovací dom, práve pri ňom však investor požiadala o zmenu stavby pred dokončením. Namiesto neho navrhuje bytový dom s dvoma podzemnými parkovacími podlažiami, občianskou vybavenosťou v parteri a piatimi nadzemnými podla-

Obyvatelia Dimitrovky sa naozaj nevzdávajú

Tento článok je pokračovaním článku z marca 2017 Ako štátne úrady „slúžia“ občanom. Končil sa konštatovaním, že „členovia OZ Dimitrovka spolu so zainteresovanými poslancami miestneho zastupiteľstva sa stále nevzdávajú a zvažujú ďalšie právne kroky, ktoré by bolo možné vykonať...“

Občianske združenie Dimitrovka spolu s aktívnou, a to aj finančnou podporou viacerých poslancov miestneho zastupiteľstva a starostu mestskej časti požiadalo vo februári 2017 Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky o obnovu konania vo veci stavby „Polyfunkčný dom, Odborárska ul.“. Ministerstvo svojím rozhodnutím z mája 2017 však obnovu konania nepovolilo.

A tak sa obyvatelia Dimitrovky s viacerými poslancami miestneho zastupiteľstva rozhodli konať a začali aktívne protestovať proti predmetnej stavbe – realizovali „blokácie“ automobilovej dopravy na Odborárskej ul. Prvý protest spojený s blokáciou dopravy sa uskutočnil vo štvrtok 11. mája 2017, ďalšie dva nasledovali v júni 2017. Obyvatelia Dimitrovky sú odhodlaní spolu s angažovanými miestnymi poslancami pokračovať v protestoch a blokáciách dopravy aj v budúcnosti.

Na každom proteste vyjadrili svoj nesúhlas s predmetnou stavbou stovky ľudí bývajúcich v susedstve, ktorí už v súčasnosti dennodenne čelia problémom s parkovaním. „Na treťom proteste

sa nás pýtali, či toto všetko má zmysel. Áno, určite to má zmysel, pretože ak žijeme v právnom štáte, musia byť naše požiadavky vypočuté! Nie je možné, aby sa takto zneužívali diery v zákone,“ povedal miestny poslanec Vladimír Mikuš. „Obyvatelia Dimitrovky sú situáciou znechutení,“ doplnil poslanec Andrej Árva, „pretože takmer všetky pozemky v okolí predmetnej stavby patria spoločnosti Istrochem a jej zástupcovia sa vyjadrili, že napriek ich ústretovosti sa so stavebníkom o vybudovaní parkovacích miest pre ich stavbu nedohodli.“ Richard Mikulec, miestny poslanec, a zároveň aj poslanec mestského zastupiteľstva, sa vyjadril, že celý problém vníma ako precedens v celomestských súvislostiach a informoval: „Osobne som požíval na náš protest aj pána primátora, no neprišiel. Pýtam sa preto, akú parkovaciu politiku chce pán primátor zavádzať v Bratislave, ak tu v Dimitrovke budeme mať takéto rozhodnutie?“ Nádej, že aktivity miestnych poslancov, starostu a obyvateľov Dimitrovky nie sú zbytočné, posilnila skutočnosť, že ministerstvo v júli 2017 upovedomilo OZ Dimitrovka ako účastníka konania o predložení spisového materiálu odvolaciemu orgánu – ministromi dopravy a výstavby na rozhodnutie o odvolaní (rozklade). Teraz je teda na ministrovi, či rozhodne v prospech obyvateľov Dimitrovky, alebo v prospech stavebníka...

Zainteresovaní poslanci miestneho

zastupiteľstva sa zhodli – a zároveň rozhodli, že vo svojich aktivitách „právnych“ i „uličných“, významne podporovaných obyvateľmi, budú pokračovať aj naďalej. A nielen na Odborárskej ulici, ale aj pred samotným ministerstvom. Uvedomujú si totiž, že sú volenými zástupcami ľudí a ich prirodzené a oprávnené požiadavky chcú presadzovať. Hoci aj ďalšími protestmi.

Prvý z týchto protestov pred Ministerstvom dopravy a výstavby SR sa za účasti starostu, miestnych poslancov, a hlavne obyvateľov Dimitrovky a Bieleho kríža uskutočnil vo štvrtok 10. augusta 2017. Protestujúci však na ministerstve žiadneho z vedúcich predstaviteľov nezastihli. Protest teda budú musieť zopakovať...

Peter Vaškovič

Snímka Jana Škutková

ZMENA VO VYBAVENÍ VIANOČNEJ VÝPOMOCI

Už po šestnásťkrát poskytne mestská časť Bratislava – Nové Mesto jednorazovú finančnú výpomoc k vianočným sviatkom sociálne slabým obyvateľom. Finančná výpomoc môže byť poskytnutá **rodinám s deťmi**, ktoré poberajú dávku v hmotnej núdzi, rodinám, ktoré majú deti zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, rodinám, ktoré poberajú náhradné výživné a rodinám, ktorým sa poskytuje dotácia na stravu pre dieťa. Ďalej **nezamestnaným a dôchodcom**, ktorí poberajú dávku v hmotnej núdzi aj **osamelým dôchodcom s nízkym dôchodkom**, ktorý je ich jediným zdrojom príjmu.

Oproti predchádzajúcim rokom je zmena v tom, že o tento príspevok si **dôchodcovia a nezamestnaní obyvatelia musia požiadať**.

O vianočný príspevok môžu uvedení obyvatelia mestskej časti požiadať na oddelení sociálnych služieb Miestneho úradu Bratislava-Nové Mesto na Junáckej ul. č. 1.

K žiadosti, ktorej tlačivo môžete dostať v kancelárii č. 309 na 3. poschodí u p. Janovičovej (tel. 49 253 529), je potrebné doložiť nasledovné doklady. Nezamestnaní a dôchodcovia, ktorí poberajú dávku v hmotnej núdzi, potvrdenie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Vazovo-

va 7/A, Bratislava o poberaní tejto dávky a osamelí dôchodcovia fotokópiu dokladu o výške dôchodku na rok 2017. Hranica dôchodku na poskytnutie tejto výpomoci v roku 2017 je určená do výšky 370 eur.

Úradné hodiny sú v pondelok a v stredu od 8. h do 12. h a od 13. h do 17. h, v piatok od 8. h do 12. h. Žiadosť je potrebné podať najneskôr **do 31. októbra 2017**. Tlačivá žiadostí sú zverejnené aj na stránke <http://www.banm.sk/>, sociálne príspevky, pod bodom 7.

Vladislava Janovičová,
oddelenie sociálnych služieb MÚ

Vrát' me život do našej „erbovej“ budovy

Na tom, že budova Konskej železnice nie je v súčasnosti dostatočne využitá, sa poslanci miestneho zastupiteľstva zhodujú. Ako však oživiť jej historické priestory, čo by tu malo sídlieť a kde nájsť potrebné financie na prevádzku, sú otázky, na ktoré sa ich odpovede líšia. Nájsť vhodného nájomníka v transparentnej súťaži, alebo ju naďalej prevádzkovať z prostriedkov mestskej časti? Prinášame pohľady poslancov z oboch strán názorového spektra.

Účelné využitie s ohľadom na charakter budovy

Krásna historická budova prvej Konskej železnice v Uhorsku je prázdna od roku 2009. V tom čase ju novomestský úrad kúpil za takmer milión eur, neskôr mestská časť investovala do rekonštrukcií a zariadenia ďalších 500-tisíc eur. V súčasnosti zvonku pôsobí pomerne dobrým dojmom, no vnútri vidieť, ako do nej zateká, ako praskajú omietky, ako veľmi sa žiada vymeniť koberce, sanitárne zariadenia či staré drevené okná. Takisto bude potrebné aspoň čiastočne upraviť vnútornú dispozíciu. V peknej a udržiavanej obchodnej sále síce prebiehajú občasné svadby, no inak je nevyužitá a postupne pustne. Každý, kto vlastní dom či byt, v ktorom sa nebýva, vie, ako rýchlo taký priestor upadá. A keďže v tomto prípade ide o krásnu historickú pamiatku, je obrovská škoda, že

už taký dlhý čas ostáva zanedbaná. Tento stav je potrebné konečne vyriešiť, nielen posúvať v čase.

Na jar roku 2016 prejavilo viacero subjektov záujem o prenájom priestorov v tejto budove. Zorganizovalo sa stretnutie pre všetkých poslancov, na ktorom sa tieto subjekty a ich projekty prezentovali, diskutovalo sa o možnostiach a čo najrozumnejšom využití budovy. Keďže sám úrad nemal v pláne realizovať v budove prvej Konskej železnice žiadny dlhodobý projekt, prišlo sa k záveru, že najlepší, najspravodlivejší a najtransparentnejší spôsob, ako do budovy vrátiť život, bude vypísať verejnú obchodnú súťaž. Aby sa mohli prihlásiť všetci, ktorí o prenájom majú záujem. Súťaž sme ako poslanci schválili na júnovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva.

V súčasnosti táto verejná súťaž prebieha. Som presvedčený, že jej výsledkom, po následnom dialógu so záujemcami, bude účelné využitie priestorov na služby prospešné pre občanov. Na základe podnetov od obyvateľov vieme, že ľudia v tejto lokalite majú záujem o služby, ktoré by mohli využívať. Zároveň však pracovníci úradu a my ako poslanci musíme myslieť na to, že ide o cennú historickú pamiatku, preto je potrebné rozumne sklbiť poskytovanie verejnoprospešných, kultúrnych či komerčných služieb so zachovaním špeciálneho statusu našej erbovej budovy. Som presvedčený, že budova získa nové využitie, pričom duch a krása tejto pamiatky zostanú zachované. Teším sa na to, keď sa do budovy Konskej železnice vrátia ľudia,

služby pre obyvateľov, jednoducho - keď sa tam vráti život. Verím, že sa to podarí ešte v tomto roku.

Marek Líška

Nech viac slúži ľuďom

Na júnovom zastupiteľstve poslanci väčšinou hlasov schválili súťaž na prenájom Konskej železnice, kde jediným kritériom je výška nájmu, minimálne však 53 074 eur za rok plus investície do rekonštrukcie. Táto budova je národnou kultúrnou pamiatkou a Nové Mesto ju má dokonca v erbe. Náročné podmienky však dokáže splniť len minimum nájomcov (možno žiadny), ktorí by dokázali do budovy priniesť komunitný a kultúrny život. Ako predsedníčku kultúrnej komisie ma hnevá, že súťaži nepredchádzala odborná ani verejná diskusia o tom, aká funkcia by v takejto budove mala byť. Som toho názoru, že Konská železnica by mala slúžiť kultúre, workshopom, miestnym umelcom, start-upom, seniorom či mladým rodinám s deťmi. Je veľmi dôležité, aby mestská časť vytvárala priestory na rôznorodé aktivity občanov a umožnila im realizovať ich plány. Keďže môj návrh na stiahnutie súťaže z rokovania zastupiteľstva nebol schválený, rozhodla som sa formou petície zabojsť o to, aby Konská železnica neskončila ako sídlo nejakej banky či krčmy, ale stala sa priestorom pre všetkých Novomešťanov. Na záver všetkých pozývam na otvorenú diskusiu „O Konskej železnici v Konskej železnici“, ktorá sa uskutoční 6. septembra o 18. h v priestoroch budovy, o ktorú nám ide.

Zuzana Rattajová

Budeme voliť orgány samosprávnych krajov

Na základe rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zo dňa 23. júna 2017 o vyhlásení volieb do orgánov samosprávnych krajov Mestská časť Bratislava - Nové Mesto oznamuje občanom, že v zmysle zákona Slovenskej národnej rady o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb., §2d odo dňa vyhlásenia

nia referenda, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb prezidenta Slovenskej republiky alebo ľudového hlasovania o jeho odvolaní, volieb do Európskeho parlamentu, volieb orgánov územnej samosprávy, miestneho referenda alebo sčítania obyvateľov domov a bytov **nemožno až do ich vy-**

konania rozhodnúť o územnej zmene, určiť alebo zmeniť názov obce alebo jej časti, určiť názov ulice alebo iného verejného priestranstva ani rozhodnúť o zmene číslovania stavieb v období od 28. 06. 2017 do 04. 11. 2017.

Prečo sa taja podmienky predaja Istropolisu?

Potichu, uprostred letnej sezóny rozbehol Jednotný majetkový fond verejnú súťaž na predaj Domu odborov Istropolis. Odborári taja podmienky, za akých má byť budova predaná, o možnostiach jej ďalšieho využitia sa na miestnom úrade zatiaľ neinformoval žiaden z potenciálnych kupcov. Aj keď je nepochopiteľné, že mestská časť nedostala informácie o podmienkach predaja, v rozhovoroch s novinármi dal starosta Rudolf Kusý jasne najavo, že nebude súhlasiť so zmenou kultúrnej funkcie ani so zbúraním budovy, ktorá má architektonickú aj historickú hodnotu.

„Nechceme, aby Istropolis dopadol ako PKO. Budova bola dokončená začiatkom osemdesiatych rokov minulého storočia, no dodnes sa tu konajú významné podujatia. Jej kultúrna funkcia je nezastupiteľná aj preto, že sa tu nachádza najväčšia koncertná sála na Slovensku s 1280 sedadlami a jedinečnou

akustikou. Odbory postavili Istropolis za peniaze štátu a z príspevkov štátnicov pracujúcich z celého Slovenska. Preto žiadame, aby zaviazali kupujúcich zachovať v ňom kultúru a očakávame verejnú diskusiu o jeho budúcnosti,“ povedal starosta Kusý. „Nesúhlasíme s tým, aby nový majiteľ budovu kompletne zbúral a postavil ďalšie nákupné centrum alebo byty, aj keď je jasné, že celý areál potrebuje obnovu, lebo súčasný vlastník – odbory – do neho dostatočne neinvestuje. Prevádzka je dnes už neekonomická, s rekonštrukciou a prípadným rozšírením funkcií o administratívne či obchodné priestory nemáme problém. Predovšetkým by zdevastovanému námestiu prospelo, keby z neho zmizli nevzhľadné stánky. Trváme však na tom, aby budova a jej pôvodná kultúrna funkcia zostali zachované,“ dodal.

Názor starostu podporili svojou účasťou aj zástupcovia kultúrnej obce, herec a moderátor Štefan Skrúcaný, hudobník Tomáš Redey, speváčka Gizka Oňová a hudobný skladateľ a dirigent Rudolf Geri, zakladateľ Teatra Wüstenrot. Zhodli sa na tom, že veľká sála Istropolisu je stále funkčná a jedinečná svojím technickým riešením. A že mesto by malo viac dbať o svoje kultúrne stánky.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Ponuka obedov je od januára širšia a žiadosť jednoduchšia

Obeduje sa vo vybraných denných centrách, donáška domov si vyžaduje osobitné rozhodnutie

Pre dôchodcov zabezpečuje Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto obedy – v súlade s ustanoveniami zákona č. 448/2008 o sociálnych službách. Obedy vydávajú v piatich denných centrách, ktoré fungujú aj ako jedálne: na Račianskej, Sibírskej, Stromovej, Športovej a Vajnorskej ulici. Táto služba je dostupná len pre tých obyvateľov našej mestskej časti, u ktorých je starobný dôchodok jediným príjmom, alebo poberajú iba invalidný dôchodok, a ich zdravotný stav potvrdený lekárom im prípravu stravy neumožňuje.

Od januára 2017 sa novým dodávateľom stravy stala firma Gutty z Gajár. Obyvatelia si teraz už môžu z ponuky vyberať, čo je pozitívna zmena, keďže pôvodný dodávateľ voľbu neponúkal. Jedno z dvoch hlavných jedál je takzvané šetriace a trikrát v týždni má byť na výber aj strava pripravená zo sezónnych suro-

vín. Jedno jedlo stojí 2,84 eura, stravné hradí dôchodca vopred na nasledujúci kalendárny mesiac.

V závislosti od výšky priznaného starobného či invalidného dôchodku môže mestská časť žiadateľom poskytnúť príspevok na stravovanie. Najvyššia možná výška príspevku na jedno jedlo predstavuje 1,80 eura (pri dôchodku 300 eur a menej). Pri dôchodku do 360 eur je príspevok 80 centov, tí, ktorých dôchodok nie je vyšší ako 400 eur, môžu dostať príspevok 50 centov. Obyvatelia s dôchodkom nad 400 eur uhrádzajú plnú cenu stravej jednotky. Na príspevok žiadateľ nemá právny nárok.

Podľa zásad schválených poslancami na júnovom zasadnutí nášho miestneho zastupiteľstva o poskytnutie stravy aj finančného príspevku na stravovanie žiada obyvateľ mestskej časti písomne.

Vzor žiadosti nájdete na internete, v prípade potreby ochotne poradia pracovníci sociálneho oddelenia. K žiadosti je potrebné doložiť rozhodnutie zo Sociálnej poisťovne o výške poberaného dôchodku a čestné vyhlásenie, že je to jediný príjem žiadateľa. Platným občianskym preukazom sa preukazuje trvalý pobyt žiadateľa na území mestskej časti.

Mestská časť zabezpečí aj donášku stravy do domácnosti, ak je obyvateľ na túto sociálnu službu odkázaný. Rozhodnutie vydá starosta na základe žiadosti doloženej lekárskeho nálezu od zmluvného lekára a vyhlásením o majetku, potrebným kvôli plateniu úhrady. Za donášku jedla ako úkon sociálnej starostlivosti v rámci opatrovateľskej služby sa platí poplatok 70 centov za deň. Potrebná obsluha pri jedení sa hradí osobitne.

Katarína Šebejová

Stavbári mali plné ruky práce

Kým väčšina ľudí si v lete vychutnáva pár dní oddychu, v stavbárskych profesiách v tomto období vrcholí hlavná sezóna. Rušno je v budovách škôl a materských škôl, opravujú sa cesty a chodníky, ale aj športoviská a parky. V Novom Meste sa intenzívne pracovalo na mnohých miestach.

Krajšie priestory pre školákov

V budove Materskej školy na Šuňavcovej ulici prebehla v lete rekonštrukcia plynovej prípojky a vnútorných rozvodov plynu. Rušno bolo aj v Materskej

škole na Letnej. Tu stavbári vymenili sociálne zariadenia a kompletne obnovili vykurovacie rozvody. S tým, samozrejme, súviseli následné úpravy interiéru.

Základná škola Riazanská sa dočkala dlho pripravovanej rekonštrukcie. Po oknách, streche a zateplení sa mestská časť pustila do komplexnej rekonštrukcie kuchyne, vrátane všetkých rozvodov a vzduchotechniky. Preto bude kuchyňa do októbra zatvorená. Po jej skončení chce mestská časť začať rekonštruovať vnútorné časti vedľajšieho ŠKOLAK klubu.

Na Základnej škole Sibírska sa počas prázdninových mesiacov rekonštruovali šatne a sociálne zariadenia pri školskej telocvični. Prijemnejšie športovanie si deti užijú už na jeseň.

Poskytnúť deťom po dve triedy od prvého po piaty ročník je cieľom nadstavby základnej školy na Kolibe. Už v jar-ných mesiacoch sa tu preto začala rekonštrukcia a nadstavba školskej budovy.

V novovybudovanej nadstavbe pribudnú dve triedy, kabinet, toalety aj miestnosť pre upratovačky. Stavba je zhotovená progresívnou technológiou z takzvaných CLT panelov (cross laminated timber, čo znamená krížom lepené drevo). Ide o vynikajúci konštrukčný materiál priateľský k životnému prostrediu, a zároveň veľmi príjemný v interiéroch určených deťom. Keďže ide o montovnú drevenú nosnú konštrukciu, jediné mokré stavbárske procesy boli potrebné pri úprave podláh a obkladov v sociálnych zariadeniach. Z vonkajšej strany dotvorí moderný ráz budovy drevený obklad. Žiakov aj pedagógov poteší, že pri tejto rekonštrukcii sa zároveň opravilo vykurovanie v časti školy.

Obnovené parky poskytnú príjemný oddych

Práce na revitalizácii parku na Bielom kríži sa začali v júli. V prvej etape boli vyrúbané poškodené staré stromy a od-

stránené náletové dreviny. Počas augusta odstránili pracovníci EKO-podniku VPS staré chodníky, aby ich nahradili chodníkmi zo zámkovej dlažby. S výsadbou novej zelene sa začne v jesenných mesiacoch, keď budú na túto prácu vhodné vegetačné podmienky. Zároveň sa vymení a osadí nový mestský mobiliár, ako sú lavičky, odpadkové koše či kontajnery.

Obnova parku na Ľudovom námestí je zatiaľ v štádiu príprav. Proti hotovému a verejnosti prezentovanému projektu prišli ďalšie pripomienky miestnych obyvateľov. Mestská časť sa snaží rešpektovať ich, dôsledkom je však odsúvanie obnovy. V praxi to znamená, že medzi-

tým sa zrekonštruoval park na Háľkovej, Rešetkovej/Osadnej, vytvoril sa nový park na Kolibe a dokončuje sa nový park Jama na Tehelnom poli, projektovo sa pripravil park na Kramároch a spustila sa obnova parku Biely kríž.

Bezpečné komunikácie pre chodcov i vodičov

Lávka pre peších ponad trať pri železničnej stanici Bratislava - Predmestie chýbala najmä obyvateľom Dimitrovky

a Bieleného kríža, aj pre nich však máme priaznivú správu. Pôvodnú nebezpečnú lávku stavbári odstránili a ponechali len nosné konštrukcie. Potom zabetónovali prechodovú časť lávky a v poslednej etape sa pustili do opravy schodov. Do konca augusta by mali byť stavebné práce ukončené a po skolaudovaní a novej mostovej prehliadke bude lávka opäť slúžiť svojmu účelu.

Jednou z vyvolaných investícií pre investora na Račianskej ulici boli aj nové rozvody elektriny. Na Kraskovej to naša mestská časť využila a požiadala investora o kompletnú rekonštrukciu chodníka. Po vzájomnej dohode obnovil investor chodník po celej dĺžke ulice a v rámci stavebných úprav pristúpil k zmenám, ktoré prospejú predovšetkým okolitej zelene. Priestory pre koreňovú sústavu stromov sa podstatne zväčšili, takže umožnia lepšie zachytávanie vlhky. Na križovatkách s ulicami vedúcimi sídlis-

kom vzniklo päť bezbariérových priechodov s povrchovou úpravou pre nevidiakov. Tam, kde to dopravná situácia umožnila, presunuli stavbári dopravné značky zo zelene na chodník a poškodené dopravné značenie vymenili za nové.

O doplnenie čerstvej zeminy ku koreňom stromov, drobnú výsadbu a osadenie novej smetnej nádoby na križovatke Kraskovej a Mikovíniho ulice sa postarali pracovníci EKO-podniku VPS.

Aj na ďalších miestach Nového Mesta sme intenzívne pracovali. Vymenený bol asfaltový povrch chodníka na Rozvodnej ulici aj poklopy kanálov slúžiacich na rozvod tepla. Nový povrch dostal chod-

ník na Opavskej ulici, kde sa opravovala komunikácia na miestach individuálnych prípojk. Bezpečnejšie sa cítia obyvatelia na chodníkoch popri komunikáciách Magurská, Plzenská a Hlučinská aj Sadová a Osadná. Popri výmenách asfaltového povrchu chodníkov tam vyriešili stavbári lokálne prepady komunikácií a potrebné výmeny kanálového poklopu.

Jana Škutková
Snímky Jana Plevová
a archív redakcie

60 rokov šírenia vedomostí

Tohto roku si pripomínáme 60. výročie vzniku prvej knižnice, ktorá sa stala predchodkyňou dnešnej knižnice v mestskej časti Bratislava - Nové Mesto. Obvodná ľudová knižnica bola založená v roku 1957 ako samostatné zariadenie Obvodného národného výboru Bratislava-Vinohrady. V roku 1961 sa centrálou knižnice stala jej súčasná pobočka na Stromovej ulici, neskôr, v roku 1979 sa riaditeľstvo knižnice, útvary spracovania a ekonomicko-technických činností presťahovali do novopostavenej účelovej budovy knižnice na Pionierskej ulici, kde sídlia doposiaľ.

Aktuálne sa v centrále nachádza oddelenie beletrie pre dospelých s čítárňou periodík, oddelenie odbornej literatúry so študovňou, centrum voľného času pre deti a mládež s požičovňou kníh a letnou čítárňou na terase, hudobný RETRO kabinet a kabinet cudzojazyčnej literatúry. Pobočky na Kutuzovovej, Stromovej, Nobelovej a Jeseniovej ulici ponúkajú výber literatúry pre deti, mládež a dospelých.

Trojdnový maratón podujatí na oslavu okrúhleho výročia odštartovalo začiatkom leta vystúpenie Pavla Hammela a spisovateľa Juraja Šeba, venované bývalým pracovníkom knižnice a dlhoročným čitateľom, ktorí pri tejto príležitosti získali čestné členstvo.

Kolegom-knihovníkom, spolupracovníkom a odbornej verejnosti bolo určené pracovné dopoludnie – prezentácia histórie a činnosti knižnice, ukážkové podujatie pre detských čitateľov v podaní pracovníkov knižnice a odborná prednáška zameraná na inovácie v knižnično-informačnom systéme DAWINCI.

Literárno-hudobné popoludnie potiahol starších čitateľov. Členovia denných seniorských centier prispeli k oslave výstavou ručných prác vo vstupných

priestoroch knižnice. Ukážky z tvorby slovenských básnikov a prozaikov predniesol herec Jozef Šimonovič s hudobným sprievodom akordeónového dua In Symbiosis.

Počas sobotňajšieho Dňa otvorených dverí zapojili členovia združenia EDUDRAMA deti aj dospelých do divadelného predstavenia na motívy knihy Pippi na ostrove Kurekuredut. Tvorivé dielne a spoločenské hry, premietanie filmov z VHS kaziet či prehrávanie platní na originálnom starom gramofóne, ale aj burza kníh a prehliadka bežne nedostupných priestorov knižnice spestrili celodenný program.

Jana Vozníková
Snímky Jana Plevová
a archív knižnice

Kto bude sídliť na Kyjevskej?

Viacerí obyvatelia z okolia Sibírskej a Pionierskej ulice zaznamenali zmenu majiteľa budovy a stavebný ruch v okolí bývalého detského očného sanatória na Kyjevskej ulici. Tabuľa na objekte informuje, že tu vzniká nové buddhistické centrum v hlavnom meste. Medzi ľuďmi to vyvoláva množstvo otázok, na niektoré z nich odpovieme.

Už v roku 2014 predala Poliklinika Tehelná očné sanatórium vo verejnej súťaži súkromnej stavebnej firme. Tej sa podnikateľské zámery neskôr zmenili, preto vo februári 2015 ďalej odpredala budovu Občianskemu združeniu Spoločnosť buddhizmu Diamantovej cesty. Ako členovia združenia informujú na svojich webových stránkach, väčšinu financií potrebných na kúpu budovy našetrili zo svojich pravidelných príspevkov, na chýbajúcu časť a rekonštrukciu si zobrali úvery.

Združenie má v súčasnosti na Slovensku 13 centier, to bratislavské je najväčšie.

Členovia sa stretávajú pri spoločných meditáciách, záujemcom z radov verejnosti vysvetľujú základy učenia buddhizmu, organizujú prednášky a kurzy, výstavy, vydávajú knihy a časopisy. Bratislavskí členovia rozvíjajú túto činnosť zatiaľ v prenajatých priestoroch v bratislavskom Starom Meste, po zrekonštruovaní bývalého sanatória chcú svoje centrum presunúť na Kyjevskú ulicu. „Buddhizmus predstavuje hlavnú duchovnú tradíciu vo viacerých krajinách východnej Ázie. Nepovažujeme ho za náboženstvo, skôr ide o filozofiu, ktorá nabáda ku kritickému uvažovaniu a práci s vlastnou myslou. Cieľom Buddhovho učenia je rozvoj neohrozenosti, radosti, láskavosti. Jeho vysvetlenia sú spravidla praktickými metódami práce s myslou – meditáciami, ktoré premieňajú poznatky na priamu skúsenosť,“ vysvetľuje člen združenia Ján Kysucký. „Našou aktuálnou prioritou je zrekonštruovať budovu bývalého sanatória,

aby sme ju čo najskôr mohli začať používať a otvoriť ju pre verejnosť. Predpokladáme, že sa nám to podarí do roka, približne v lete 2018. Máme v úmysle pozvať potom ľudí z okolia do našich priestorov, aby sme sa osobne spoznali, veď otvorená komunikácia je základom dobrých susedských vzťahov. Už necelý rok po kúpe sme preto na Mikuláša pozvali susedov na vianočný punč. O našich aktivitách podrobne informujeme na internete, tam si záujemcovia môžu zistiť všetko o našej činnosti aj o súčasnej rekonštrukcii budovy,“ uviedol.

Jana Škutková, snímka archív BCDC

Jesenný Polus sa postará o zdravé stravovanie aj o vaše šatníky!

Nesed'te doma a nehlád'te smutne na dávno vybalený kufor, čo s vami v lete prešiel toooľko ciest. Pláže sa pomaly vyprázdňujú, ale vaše obľúbené bratislavské nákupné centrum práve teraz ožíva! Septembrové akcie v Poluse sú na spadnutie: zasýtia hlad po zdravých dobrotách aj po módných trendoch.

TÝŽDEŇ KULINÁRSKÝCH NÁPADOV PRE MALÝCH AJ VEĽKÝCH

TÝŽDEŇ PRE DETSKÉ BRUŠKÁ je zábavno-edukačný festival, kde namiesto hudby počuť cinkanie príborov a verte, je to ten najľúbenejší zvuk, keď máte pred sebou tanier plný zdravých, chutných a originálnych jedál. **V dňoch od 18. - 24. septembra sa Radosť variť – škola varenia v Poluse** stane miestom, kde si môžu rodičia či starí rodičia prísť po inšpirácie, ako variť zdravšie pre celú rodinu a ako ulahodiť aj tým najnáročnejším stravníkom, deťom.

Poraziť povestnú detskú priberčivosť vám pomôžu špičkoví lektori varenia a ďalší odborníci na (nielen detskú) gastronómiu. Tím poradcov z oblasti zdravej životosprávy vám bude k dispozícii v kuchynke Polusu na prvom poschodí, aby prostredníctvom série kurzov a prednášok poradil, ako ješť vyvážené a variť z kvalitných surovín bez kompromitovania skvelej chuti. Festival vyvrcholí zážitkovou víkendovou akciou v Rotunde, takže vám rovno odporúčame nahradiť výdatný sobotný či nedeľný obed niečím ľahším – z Polusu nalačno určite neodídete!

Viac informácií o festivale aj o témach práve prebiehajúcich kurzov varenia v Poluse nájdete na webe Polusu.

ZABUDNITE NA MÓDNY DIKTÁT A NÁJDITE SVOJ ŠTÝL

MÓDNE DNI V POLUSE sú udalosťou, ktorú si v uplynulých rokoch nenechali ujsť už stovky slovenských žien. Za popularitou akcie stojí koncept, s ktorým sa ľahko stotožní každá žena, kladie totiž do popredia prirodzený pôvab a nepodsúva vám žiadne nedostupné či nenositeľné trendy, vhodné akurát na módnú prehliadku. **MÓDNE DNI V POLUSE** a ich jesenné vydanie prichádza práve včas, aby ste mali v malíčku aktuálne hity na jeseň a zimu a vedeli si z nich vybrať to najlepšie pri nákupoch v butikoch Polusu.

Sledovať trendy však nestačí, keď neviete, čo ladí s vašou postavou i povahou. Poznáte to – muž kývne na všetko, len aby ste v obchode pri skúšaní nestrávil pol dňa, kamoška zas niekedy zalichotí milosrdnou lžou. Ak hľadáte ten pravý módný

upgrade, nechajte si radšej poradiť od odborníkov, ktorí majú na zreteli vás a váš jedinečný vkus, nie iba slepý módný diktát zo stránok magazínov.

Od 25. septembra do 6. októbra zažijete v Poluse dva týždne profesionálneho módného poradenstva v réžii stylistiek Mirky Dobiš Michalkovej a Moniky Blahovej. Každý pracovný deň sa budete môcť nechať vymôdiť a skrásliť v jednej z vybraných predajní Polus City Center. Popri stylingu si navyše užijete aj luxusné rozmaznávanie pleti od šikovných vizážistiek z Parfumerii Marionnaud, ktoré prezradia grify pri líčení či pomôžu s výberom zvodnej jesennej vône. Samozrejmosťou je darček v podobe fotografie na pamiatku.

Ak chcete privítať novú sezónu plnú energie z dobrého jedla a radosti zo štýlových nákupov, nezabudnite, september v Polus City Center je ten správny čas a to správne miesto!

V LETE SME VEREJNE PLÁNOVALI

Pekné letné počasie akoby vyzývalo na participatívne plánovanie verejných priestorov. Po prvých skúsenostiach s takým plánovaním, ktoré sme v našej mestskej časti získali s Jamou, na Budyšínskej ulici a na Kuchajde, ukázal sa tento spôsob ako veľmi konštruktívny.

Participatívny rozpočet

Nové Mesto v našich rukách

V lete sa uskutočnilo plánovanie viacerých verejných priestorov. Ľudia sa tak mohli vyjadriť o vnútrobloku na Plzen-

skej-Českej-Robotníckej i na Višňovej-Bárdošovej, o dvore v jasiach na Robotníckej alebo o športovom ihrisku na Pionierskej.

Asi najväčšie emócie vyvolal vnútroblok na Višňovej a najmilšie stretnutie bolo v jasiach na Robotníckej 11.

KONŠTRUKTÍVNY DIALÓG NA VIŠŇOVEJ – UŽITOČNÁ PARTICIPÁCIA

Vnútrobloky sú najdôležitejším miestom utvárania susedských vzťahov. Niekde sa susedia nepoznajú, pozdravia sa a sú si viac-menej ľahostajní. Niekde sa poznajú lepšie, a to preto, lebo v ich vzťahoch prevláda harmónia alebo napätie. Harmónia je fajn, napätie asi neteší nikoho.

Body napätia sa objavili aj medzi ľuďmi vo vnútrobloku medzi Višňovou a Bárdošovou. Najsilnejšie ho pociťovali tri skupiny: rodičia s deťmi, seniori a psičkári, lebo každá z nich má iné potreby. Psičkári museli chodiť so psami okolo detského ihriska, čo sa nepáčilo rodičom detí, no psičkári nemali inú cestu, ako sa z vnútrobloku dostať von. Navyše miestni seniori si tak ako všetci seniori na svete najviac cenia pokojné a tiché miesta. Tri rôzne záujmy začali rozrôžňovať susedov.

Najdôležitejšie bolo, že ľudia nenechali problém „vyhniť“, pomenovali ich a vzniklo z toho verejné participatívne susedské stretnutie. Najskôr hovorili o tom, čo ich nenecháva na pokoji, čo ich vyrušuje. Neskôr začali navrhovať riešenia, a tie nakoniec po vzájomnej dohode zaznamenávali do mapy.

Napätie sa zlomilo v okamihu, keď Ing. arch. Jozef Veselovský, ktorý diskusiu viedol za našu kanceláriu, ukázal ľuďom na mape, že miesta na riešenie záujmov všetkých troch skupín je v okolí dost.

Diskusia viedla nielen k upokojeniu situácie vo vnútrobloku, ale aj k tomu, ako si ľudia predstavujú rekonštrukciu vnútrobloku. Tá by mala vyvolať aj rekonštrukciu medziľudských vzťahov. Ľudí inšpiroval aj starosta Rudolf Kusý, ktorý poukázal na skúsenosti samosprávy z rozvoja iných verejných priestorov. Ľudia napokon našli dohodu. Deti tak získajú nové detské ihrisko s novými prvkami, seniori tiché miesto na cvičenie a relax, takisto psičkári budú mať vyčlenený priestor. Vznikne aj verejný priestor na posedenie všetkých susedov.

Návrhy riešení zaznamenávali ľudia do mapy
Snímka Jana Plevová

PLÁNOVALI AJ RODIČIA DETÍ Z JASÍ NA ROBOTNÍCKEJ 11

Jasle na Robotníckej 11 sú jediné jasle v Novom Meste. V blízkom čase budú zateplené, ale potrebujú aj rekonštrukciu dvora. A aby plány nevznikli len od stola, zástupcovia samosprávy sa stretli s rodičmi detí, aby priamo na mieste spolu hľadali najlepšie riešenie.

Diskusia starostu a poslancov s rodičmi.
Snímka Jana Plevová

V júni miestne zastupiteľstvo schválilo financie na rekonštrukciu dvora jasí vo výške 25.000 eur. To bol kľúčový impulz na stretnutie a verejné plánovanie. Na začiatku stretnutia si jeho účastníci prešli celý areál, potom sa začala diskusia. Všetky príspevky mali za cieľ zvýšiť bezpečnosť detí pri hrách na dvore alebo riešiť jeho vzhľad. Na záver sa diskutovalo o hracích prvkoch pre deti, ktoré by mali byť nielen bezpečné, ale aj atraktívne.

Tak vznikla na stretnutí mapka podnetov a prvkov, ktorá by sa mala stať východiskom projektovej dokumentácie na rekonštrukciu dvora. Všetkým účastníkom ďakujeme za podnety, ktoré drobcom určite pomôžu zlepšiť čas strávený v jasiach.

1. Altánok, stoly, sedenie	6. Kopec
2. Záhradná hojdačka	7. Dráha pre odrážadlá
3. Strunové hojdačky x 3	8. Lavica pri stene
4. Vláčik	9. Prenosné tunely
5. Drevené ihrisko (E.B)	▼ Nebezpečný roh!

Výsledná mapka návrhov

VÝZVA: ZÍSKAJTE PRÍSPEVOK Z PARTICIPATÍVNEHO ROZPOČTU 2018

Kancelária pre participáciu verejnosti v Novom Meste vyzýva občanov, občianske združenia a neziskovky na podávanie projektov a ideí, ktoré sa chcú uchádzať o peniaze až do výšky 5.000 eur z participatívneho rozpočtu v budúcom roku.

Chýba vám niečo v živote mestskej časti? Viete si predstaviť, ako by ste vedeli zlepšiť životné prostredie a sociálne vzťahy vo vašom okolí? Chceli by ste podporiť aktivity vašej miestnej alebo kultúrnej komunity? Máte chuť prispieť k zlepšeniu verejných služieb? Hľadáte podporu pre zárodok vašich budúcich komunit a voľnočasových aktivít? Teraz je ten správny čas.

Máte možnosť. S prípravou ideí alebo projektov vám radi pomôžeme. Neváhajte, uzávierka projektov je čoskoro – projekty môže podať každý občan SR nad 15 rokov najneskôr do 18. 9. 2017 do 24. h. Všetky prihlásené projekty musia byť realizovateľné do konca roku 2018 a musia sa realizovať na území mestskej časti Bratislava – Nové Mesto.

Ak máte dobrý nápad, v participatívnom rozpočte mestskej časti Bratislava – Nové Mesto môžete získať prostriedky na jeho realizáciu a v procese tvorby projektov spoznať podobne motivovaných ľudí.

Po uzávierke prihlášok zorganizujeme spoločné stretnutie projektových predkladateľov a realizovateľné projekty spoločne rozpracujeme do projektovej dokumentácie. Portfólio prihlásených projektov sa dostane do veľkého verejného rozhodovania, ktoré určí víťazov. Začne sa verejným zvažovaním a bude pokračovať hlasovaním Novomešťanov fyzicky alebo na internete.

Viac informácií získate na webovom sídle prbanm.sk, kde je k dispozícii aj formulár na prihlásenie projektového zámeru. Alebo nás kontaktujte e-mailom: participacia@banm.sk, telefonicky: 0905/340 394 alebo cez facebook: @participaciabanm

INŠPIRUJTE SA

Doteraz boli prihlásené niektoré zaujímavé projekty, ktoré vás môžu inšpirovať. Tu sú.

ZADRŽ DAŽĎOVÚ VODU

Zámerom je zadržiavať dažďovú vodu, a potom ňou polievať trávu a stromy. Ide o komplex malých podzemných nádrží a slnečného kolektora. Keď bude slnko svietiť dostatočne dlho, tak sa nabije batéria, tá potom bude poháňať čerpadlo, ktoré prečerpá vodu z nádrží do zavlažovacieho systému. Projekt navrhol Tomi Lee Trník.

CHODNÍKY BEZ ÁUT

Cieľom je osadiť zábradlia, ťažké kvetináče, alebo vysadiť živé stromy pozdĺž vybraných chodníkov v Novom Meste. Vzhľadom na to, že súčasná legislatíva parkovanie na chodníkoch povoľuje, je to jediný spôsob, ako ho zamedziť. Projekt navrhol Adam Berka.

KOMUNITNÁ ZÁHRADA V RC KRAMÁRIK

Zámerom projektu je poskytnúť priestory dvora Rodinného centra Kramárik verejnosti, kde by si mohli rodičia s deťmi a ďalšími dospelákmi pestovať záhradné rastliny v komunite a popritom organizovať aj ďalšie spoločné podujatia. Projekt navrhol Lucia Gregorová.

KOMUNITNÁ PONUKA SLUŽIEB PSIČKÁROM A PSIČKÁROV

Zámerom projektu je ponúknuť deťom, ktoré majú

radu psíky, a nemôžu ich mať doma, možnosť kontaktovať sa s nimi v komunite psičkárov na Kramároch. Môžu ich cvičiť, venčiť alebo sa s nimi hrať v komunite dospelých psičkárov, ktorá by pripravovala pre komunitu aj ďalšie aktivity. Projekt navrhla komunita psičkárov z Kramárov.

ALTÁNOK S NÁSTENKOU A GRILOM

Cieľom je vybudovať altánok vo vnútrobloku, ktorý by vytvoril pre deti aj dospelých z vnútrobloku zázemie na komunitné a spoločné aktivity. Projekt navrhla skupina ľudí z vnútrobloku v okolí Bárdošovej.

Z ďalších projektov sú zaujímavé: Rekonštrukcia bunkra z druhej svetovej vojny, Mapa - Odhaľovanie technických tajov Nového Mesta, Zachovanie a obnova vizuálnej identity bývalého sídliska Februárka či Vodácka turistika do škôl.

Bunker z druhej svetovej vojny oproti Mladej garde

ZAPOJTE SA

Namiesto obvyklých noviniek máme dnes dve mimoriadne pozvánky:

ŠACHOVÝ TURNAJ

Domov sv. Jána z Boha pripravuje v spolupráci s Inštitútom vzdelávania a kultúry šachový turnaj. Organizátori si želajú, aby turnaj bol miestom, kde si v priateľskej atmosfére zmerajú sily klienti denných centier, bratia z Hospitálskej rehole sv. Jána z Boha a šachisti Novomešťania. Turnaj bude vybavený profesionálnymi hracími plochami. Presný dátum ešte nie je stanovený, turnaj sa však uskutoční celkom iste v októbri 2017 v budove Denného centra na Hattalovej ulici 6 v Bratislave. Záujemcovia sa môžu prihlásiť u participatívcom.

KONTAKTY - DÔLEŽITÉ

V prípade záujmu alebo potreby ďalších informácií ku všetkým výzvam volajte participatívcom na telefón 0905 340 394 alebo im pošlite mail na adresu: participacia@banm.sk. Môžete tiež

nechať správu cez FB: @participaciabanm. Radi sa stretneme s každým, kto prejaví záujem o ktorúkoľvek z našich aktivít.

NOVOMESTSKÉ POKLADY

Na prehliadku umeleckých diel a prác sa môžu prihlásiť všetci Novomešťania, ktorí v deň uzávierky prehliadky dosiahli minimálne 50 rokov. Prehliadka bude mapovať práce v kategóriách:

- Poézia
- Próza
- Frivolitky, výšivky krivou ihlou, vyšívanie plným stehom, trakovická aplikácia a iné starodávne techniky ručných prác
- Výtvarné umelecké diela.

Podmienky, prihlášku a ďalšie informácie nájdete na webovom sídle: prbanm.sk. **Uzávierka prihlášok prác je 30. 9. 2107.** Najlepšie budú

zverejnené v zborníku a verejne vystavené. Práce môžete prihlásiť:

- v elektronickej forme prostredníctvom e-mailu na adresu: participacia@banm.sk s predmetom e-mailu: „Prehliadka – Novomestské poklady 2017“;
- poštou na adresu Kancelária pre participáciu verejnosti, Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto, Junácka 1, 832 91, Bratislava III. v zalepenej obálke s heslom uvedeným na čelnej strane: „Prehliadka – Novomestské poklady 2017“;
- osobným doručením do podateľne Miestneho úradu Bratislava – Nové Mesto, Junácka 1, 832 91, Bratislava III. v zalepenej obálke s heslom uvedeným na čelnej strane: „Prehliadka – Novomestské poklady 2017“.

„Okrúhliny“ oslávili, ako sa patrí

Koncom júna sa slávnostne nalaďeni seniory z Denného centra Sibírska stretli v jedálni Hotelovej akadémie na Miko-

víniho ulici. Približne päťdesiat členov privítalo medzi sebou starostu Rudolfa Kusého, miestnych poslancov, pracovníkov miestneho úradu aj hostí z ostatných klubov, ktorí im prišli pogratulovať k 20. výročiu činnosti.

„Spomienky nás tešia, veď sa tu udiela veľa pekných stretnutí a podujatí, ale radšej než do minulosti sa pozeráme pred seba a tešíme sa na ďalšie spoločné roky,“ povedala vedúca sociálneho oddelenia Mgr. Iveta Marčíková. V pekných zrekonštruovaných priestoroch nájdú členovia klubu príjemné prostredie na oddych aj rôznorodé aktivity. V nedávnom období prišlo k zmene na

poste vedúcej centra, a tak svoju víziu programovej náplne aj osobné očakávania predstavila prítomným PhDr. Ludmila Barázová, v súčasnosti poverená jeho vedením. Srdečný pozdrav a gratuláciu zaslali do centra českí seniory z družobného klubu v Adamove.

K oslave, prirodzene, patrí aj kultúrny program. O dobrú náladu a úsmev na tvári sa postarala obľúbená moderátorka a speváčka Gizka Oňová. Poďakovanie patrí aj študentom Hotelovej akadémie – pripraveným slávnostným menu nadchli aj vychýrené kuchárky z radov novomestských starých mám.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Denné centrum Športová znova nabralo dych

Po náročnej rekonštrukcii priestorov centra sa znovu dostali k slovu obľúbené aktivity seniorov zo Športovej. Zabavili sme sa na športovom popoludní, kde sme súťažili v hode šípkami na cieľ, v triafaní do koša a do sústavy plechoviek a v kope na bránku. S veľkým záujmom sa stretol aj kurz cvičenia pamäti.

Mimoriadny ohlas mal zájazd do Komárna, spojený s návštevou maďarského Komáromu, na ktorom sa zúčastnilo až 40 našich členov. Neúnavný sprievodca nás chcel oboznámiť naozaj so všetkým. A tak sme si okrem pamätihodností tohto pekne udržiavaného mesta prezreli komárňanský pevnostný systém. Dnes môžeme len obdivovať tvorivosť a precíznosť práce ľudí, ktorí kedysi vybudovali túto priam dokonalú vojenskú obrannú pevnosť. Navštívili sme aj Monoštorskú pevnosť, staré pekárenské múzeum. Nádherný bol pohľad na široký pás Dunaja, kde sa do jeho vôd pridáva sila Váhu. Zájazd sme ukončili na Nádvorí Európy, zaujímavým vymyslenom kúsku Komárna, ktorý symbolizuje jednotný kontinent. Môžeme konštatovať: spoločné činnosti naplňujú naše seniorské roky potrebným elánom a aktivitou.

Alica Šimková, DC Športová

Folklóru sme vzdali hold na zájazde do Strážnice

Presne na Jána, teda 24. júna sa členovia denných centier seniorov na Stromovej, Športovej a Sibírskej ulici zúčastnili zájazdu na folklórny festival do Strážnice na Morave. Cestu nám spríjemňoval harmonikár Janko Repka z klubu na Kramároch a na zájazd sme sa veľmi tešili.

Keď sme prišli do Strážnice, v areáli parku okolo strážnického zámku sa už začínal festivalový program. Všetci sme dostali na ruku náramky, ktoré nás oprávňovali pohybovať sa po celom festivalovom areáli. Program prebiehal na viacerých pódiiach, bolo tam množstvo stánkov s rozvážajúcimi špecialitami na jedenie, s ochutnávaním nápojov, ale aj s výšivkami či suvenírmi. Na každom rohu hrala nejaká kapela – pochádzali z rôznych kútov Moravy, Slovenska alebo Česka. Na hlavnom pódii sa súťažilo, keďže hlavným programom podujatia bola súťaž mladých talentov vo verbunku a v interpretácii krásnych moravských ľudových piesní. Po programe sme si prezreli strážnický zámok s výstavou

ľudových nástrojov a s typickými krojmi rôznych oblastí Moravy. Na hlavnom strážnickom námestí sme popoludní sledovali rôznofarebný sprievod folklórnych skupín a ľudových kapiel. Obzvlášť pôsobivá bola prehliadka detských folklórnych súborov, ich najmladší členovia mali azda len štyri roky... Pri spiatočnej ceste sme stihli ešte prehliadku zámku v Holíči a domov sme sa vrátili plní zážitkov. Ludmila Barázová, členka DCS Stromová a sprievodkyňa zájazdu

Máte vôľu pomáhať?

Dobrovoľnícka skupina Vība pripravila na 25. septembra 2017 informačné stretnutie a nábor nových dobrovoľníkov, ktorí by radi vykonávali službu pre onkologických pacientov. Podmienky, miesto, čas a bližšie informácie o dobrovoľníckej skupine

Vība nájdete na www.dsvrba.sk. Informovať sa môžete aj u koordinátorky Ing. Márie Látalovej na tel. číslo 0948 100 539, prípadne e-mailom na adrese koordinatorka@dsvrba.sk

JESENNE UPRATOVANIE – už o mesiac!

Pravidlá uloženia odpadu do veľkoobjemového kontajnera

Veľkoobjemový kontajner bude pristený na stojisko vždy o 10. h, bude tam do 17.30 h. Odpad treba rozobrať na menšie diely, na jeho ukladanie dohliadne zamestnanec EKO-podniku VPS, ktorý odoprie uloženie nepovoleného odpadu.

Do veľkoobjemového kontajnera je zakázané uložiť

- chladničky, mrazničky, práčky, sušičky, sporáky vrátane plynových, TV a rozhlasové prijímače, výpočtovú techniku, vysávače, žiarovky a žiarivky, elektromotory, nabíjačky a ďalšie elektrické a elektronické spotrebiče;

- lieky, chemické látky, riedidlá, farby a ich obaly, žieraviny, oleje, batérie a akumulátory všetkého druhu, náterové látky a ich obaly, ropné látky a ich obaly;
- stavebný odpad;
- recyklovateľný odpad, papier, sklo a plasty;
- nadrozmerný odpad nerozmontovaný na diely.

Rozmiestnenie veľkoobjemových kontajnerov

ulica	stojisko	termín
1. Teplická	pri garážach (Mladá garda)	3. 10. 2017
2. Sliachka ul.	konečná MHD	3. 10. 2017
3. Za kasárňou	pri trafostanici	5. 10. 2017
4. Ovrucká ul.	pri parkovisku	5. 10. 2017
5. Ludové námestie	pri parku	5. 10. 2017
6. Pri Bielom kríži	pri potoku	7. 10. 2017
7. Varšavská	pri garážach	7. 10. 2017
8. J. C. Hronského	pri garážach	10. 10. 2017
9. Unitas, Šancová 23	do dvora	10. 10. 2017
10. Sliachka	roh Muštovej	10. 10. 2017
11. Škultétyho - Plzenská	parkovisko	12. 10. 2017
12. Bartoškova - Športová	pred garážami	12. 10. 2017
13. Mestská - Osadná	pri parku	12. 10. 2017
14. Čs. parašutistov	pri škôlke	14. 10. 2017
15. Jeséniova	pri HMÚ	14. 10. 2017

ulica	stojisko	termín
16. Odborárska	garáže pri ZŠ	17. 10. 2017
17. Pluhová	dvor č. 4-6	17. 10. 2017
18. Matúškova - Jaskov rad	na rohu ulíc	17. 10. 2017
19. Višňová	parkovisko	19. 10. 2017
20. Jahodová	pri detskom ihrisku	19. 10. 2017
21. Guothova	č. 9-11	19. 10. 2017
22. Magurská	č. 3-5	24. 10. 2017
23. Horská	pri vinohradoch dole	24. 10. 2017
24. Mierová kolónia	Tylova ul.	24. 10. 2017
25. Pri starom ihrisku	pri záhradách	25. 10. 2017
26. Záborského	stojisko pri parkovisku	25. 10. 2017
27. Brečtanová	na začiatku ulice	26. 10. 2017
28. Hrdličkova	č. 32 - súkromné parkovacie boxy	26. 10. 2017
29. Česká	roh Kukučínovej ul.	27. 10. 2017
30. Stará Klenová	podľa voľného miesta	27. 10. 2017
31. Budyšínska	podľa voľného miesta	27. 10. 2017

Bezpečne na cestách od malička

Starú a poškodenú asfaltovú plochu v Materskej škole na Letnej ulici sa podarilo pretvoriť na pekné dopravné ihrisko. V rámci participatívneho rozpočtu vypracovala vedúca predškolského zariadenia Veronika Macháčová návrh, na realizáciu ktorého získala potrebné finančné prostriedky. „Skrášlili sme areál, kde sa budú naši najmenší vzdelávať

v oblasti dopravnej výchovy. Zároveň sme tak vybudovali oázu na aktívny oddych, ktorá prináša úžitok a potešenie deťom, rodičom aj návštevníkom z iných materských škôl,“ uviedla zástupkyňa riaditeľky pre materskú školu.

Jana Škutková

Snímka Veronika Macháčová

Kolobežky zo školských chodieb nevyháňajú

Ako lepšie využiť chodby? Nedali by sa šatníkové priestory používať aj inak než na odloženie vecí? Kde získať priestor na dopravnú výchovu, a možno aj na oddych žiakov? Takéto otázky si kladli pedagógovia kolibskéj Základnej školy na Jeséniovej ulici. „Uvedomili sme si, že naše široké pekné chodby s výklenkami sú miestom, ktoré by počas vyučovania mohlo slúžiť viacerým účelom. Funkciu šatní sme zachovali, ale vybavili sme ich skriňami, ktoré poslúžia vychovávateľkám ako minikabinety na odkladanie pomôcok. V rozšírenej časti sme zriadili relaxačnú

zónu s knihami, spoločenskými hrami a vhodným detským nábytkom, aby tu žiaci mohli tráviť popoludnia či chvíle čakania. Keďže škola má k dispozícii odľahčené kolobežky, na ktorých sa deti občas preháňajú aj po chodbách, priam sa núkala možnosť nainštalovať tu dopravné značky, aby si na ne mali účastníci dopravy zvykať,“ vysvetlila riaditeľka školy Zuzana Saliniová. Celé zariadenie je vyhotovené vo veselých žiarivých farbách, ktoré žiakov rozveselia hneď po vstupe do školskej budovy.

Text a snímka Jana Škutková

Pomáha básňam prenikať nám pod kožu

S hercom, recitátorom, režisérom a pedagógom Jurajom Sarvašom sme sa mohli v pokoji porozprávať až celkom na konci júna, keď sa na Akademii umení v Banskej Bystrici uzavrel školský rok. Taký je teraz jeho spôsob života – striedavo žije tam i v Bratislave a z oboch týchto miest príležitostne vyráža do ďalších miest, mestečiek a obcí. Lebo ako sa ukázalo, aj tie cesty po Slovensku sú pre tvorcu Poetických večerov pri sviečkach v Dome kultúry na Kramároch veľmi užitočné.

Posledný Poetický večer pred prázdninami, v poradí už 153.(!), ste venovali skladateľovi Gejzovi Dusíkovi a básnikovi Jánovi Smrekovi. Zámerne spomínam, koľký večer to bol v poradí, lebo tam som si uvedomila, ako naliehavo, priam nevyhnutne potrebujete k životu nielen vašich študentov, ale aj javisko s hľadiskom plným divákov, ten živý ohlas publika. Je to tak, pán docent?

Myslím si, že samo herectvo spočíva v spojení s publikom. To je základná podmienka. Sú herci, ktorí publikum azda ani nevnímajú. Ale recitátori – a ja som už z tých posledných mohykánov – sa bez neho nezaobídú. To je doslova dobí-

zujú, že dobrá poézia a jej citové pretlmočenie recitátorom pôsobí na poslucháča či diváka.

Príklad zo súčasnosti. S mladými spevákmi Danubius oktet Singers sme našťudovali program k 200. výročiu narodenia Ľudovíta Štúra, nazvaný Vzlietli orli vysoko – kompozíciu zloženú len zo spevu a štúrovskej poézie. Premiéru mala v Poetickom štúdiu na Kramároch, neskorších 28 vystúpení po celom Slovensku všade prijímali s veľkým nadšením, najväčším v starom artikulárnom chráme v Kežmarku. S tými istými spevákmi som teraz pripravil literárno-hudobnú kompozíciu k dvojstoročnici od narodenia Jozefa Miloslava Hurbana pod názvom Hlboké

Doc. Mgr. art. Juraj Sarvaš

alebo výbornú 13-dielnu televíznú inscenáciu pre deti Rachotílkovia.

Aj pri recitovaní v televízii alebo pri nakrúcaní filmu, vždy mám diváka na pamäti. Ba čo viac, uvedomujem si, že cez obrazovku vstupujem priamo do jeho príbytku, neraz veľkým detailom tváre. O to väčšiu zodpovednosť cítim, aby som básnický text pretlmočil čo najzrozumiteľnejšie, a pritom bez akéhokoľvek pátosu. Pokora pred divákom je dôležitá.

Ako ste sa vlastne dostali k vyučovaniu, pán docent?

Keď sa človek dostane do povedomia verejnosti, pozývajú ho na rozličné aktivity.

Tak ma Mestské kultúrne stredisko kedysi požiadalo, či by som mohol byť nápomocný pri založení Ľudového konzervatória, kde by bolo dramatické, ale aj hudobné oddelenie. Založili sme, celkom úspešne napredovalo. Najskôr som prednášal na Suchom mýte, kde má teraz sídlo Astorka, a keď sa postavilo stredisko na Stromovej, dnešný Dom kultúry, tak som učil tam. Hneď nato ma Hudobná fakulta VŠMU požiadala, aby som na katedre spevu učil javiskovú reč a hereckú tvorbu. Mám teda bývalých žiakov aj medzi speváckymi hviezdami. Pochopiteľne som sa podieľal aj na založení Akadémie umení v Banskej Bystrici, na Fakulte dramatických umení tam dodnes prednášam umelecký prednes a rečovú kultúru podľa vlastných osnôv. Najlepších študentov beriem so sebou na verejné vystúpenia, pripravujem s nimi celé básnicko-hudobné programy.

Majú študenti záujem vystupovať vo vašich kompozíciách stvorených pre Poetické štúdio na Kramároch?

Pravdaže, veľmi radi na Stromovej vystupujú. Ale aj inde. Napríklad Česi organizujú už 55 rokov Poděbradské dny poezie. Pred časom mi tam udelili Krištáľovú ružu, tak ma požiadali, aby som si pri jubilejnom ročníku pripravil celovečerný recitál. Premietol som i 17-minútový zostrih z Poetických večerov na Stromovej, malo to veľký

S dcérou Svetlankou, členkou činohry Divadla J.G. Tajovského vo Zvolene, vystupoval už na Kramároch zopár ráz – tu vo fašiangovom programe roku 2013

janie energie, predovšetkým duševnej. Priamo, pri kontakte s publikom počas vystúpenia, ale i nepriamo – ľudia chodia za mnou po predstavení, niektorí ďakujú, iní reagujú na obsah, spomínajú... Predovšetkým na Nedeľné chvíľky poézie, ktoré boli dlhé roky pravidelnou súčasťou rozhlasového i televízneho vysielania, neskôr sa vytratil. I tieto spomienky doka-

slovo z Hlbokého. Aj tú uvedieme v Poetickom štúdiu ako 154. premiéru, a to už onedlho – 25. septembra.

Ale pri recitovaní v rozhlase či v televízii nie ste priamo v spojení s divákom. Ani pri nakrúcaní filmov – a tých máte za sebou pomerne veľa – spomeniem len Štyridsaťštyri, Stoppy na Sitne, trojdielny film Generácia

úspech. V rámci tohto podujatia sa tam organizuje súťaž v umeleckom prednese umeleckých škôl. Naši žiaci brali všetky štyri hlavné ceny a laureátkou súťaže sa stala naša poslucháčka 4. ročníka.

Tak tomu sa hovorí úspech. Do programu Poetického štúdia si zakazdým pozvete i starších hostí, pán docent. Podľa obsahovej náplne večera sú to vaši kolegovia umelci, no i „civilné“ osobnosti z verejného a spoločenského života – môžete prezradiť, podľa čoho si ich vyberáte?

Ja tam pozývam umelcov – profesionálov i výborných amatérov – z celého Slovenska. Je dôležité poznať ich. Vďaka tomu, že ma často pozývajú na rôzne podujatia aj za porotcu recitátorských súťaží, mám o nich široký prehľad. Pravda, pozvania folklórnych skupín sú podmienené aj finančnými možnosťami. Nie sú nároční, no predsa treba mať na cestovné, niekedy aj na náhradu mzdy. Pomáhajú pri tom sta-

Bolo to naozaj sedem plodných biblických rokov. Popri známych básnických osobnostiach som vtedy objavil pre poslucháčov rad našich zabudnutých alebo celkom neznámych básnikov. Pieseň Aká si mi krásna... má v repertoári každý spevácky zbor, ale málokto vie, že text napísal zabudnutý výborný básnik Peter Bella Horal. Pripravil som do relácie aj básnické texty našich dramatikov či prozaikov – Tajovského, Ondrejova, Šikulu... Pri niektorých sa mi podarilo zakomponovať do nej aj rodinných príslušníkov, ktorí hovorili o ich živote. Rádio Lumen má teraz jedinečný archív. Som rád, že literárny vedec a historik zhodnotil toto tvorivé obdobie v knihe na vysokej úrovni.

V knihe rozhovorov Slávky Očenášovej - Štrbovej ma pred časom zarazilo vaše smutné konštatovanie, že „dnes naša krásna ľubozvučná reč upadá“... Skutočne to tak počujete a cítite? A týka sa to aj divadla?

Je to široká téma, ktorou sa treba zaoberať. Týka sa najmä médií, redaktorov, verejných činiteľov a, žiaľ, aj divadla. Reč je základom existencie národa. Ako prvý to u nás pochopil Bernolák, celý proces uzákonenia slovenskej reči neskôr uzatvorili štúrovci. Vytvorili veľké literárne diela, prekladali literárne skvosty iných národov, začala sa prekladať naša literatúra. Cez reč sme sa stali národom rovnocenným ostatným európskym i svetovým národom.

A súčasnosť? Gramatika je na nízkej úrovni, vyjadrovacie schopnosti upadajú, správna výslovnosť sa bagatelizuje. Do slovenčiny sa vsúva množstvo cudzojazyčných slov, často úplne zbytočne. Reč tak

Vo filme Štyridsaťštyri (1957, réžia Paľo Bielik) – Juraj Sarvaš v strede medzi J. Vaškom a D. Blaškovičom

môže začať upadať. Je to dlhodobý proces a ak ho nezachytíme, môže sa stať, že naša reč sa stane vo svojej vlasti podradným jazykom. Preto sme v našej škole založili spoločnosť Rétorika, do ktorej chceme prizvať všetky kultúrne inštitúcie, vrátane Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra a trvalo sa venovať problematike našej reči.

Človek by si myslel, že pedagogické pôsobenie na banskobystrickej Akadémii umení majstra Sarvaša dostatočne naplnia i vyčerpáva – so zreteľom na vek. Ale zrejme by mu samo osebe nestačilo. Našťastie pre Bratislavčanov, a najmä Novomešťanov. Akoby bol vskutku „nepobozkaný starobou“, ako tvrdí názov spomenutej publikácie. Lebo na kmeťa nevyzerá, ani tak svojím prejavom nepôsobí. A hoci herec má starostlivosť o svoj vzhľad takpovediac „v náplni práce“, každému dar mladistvej vitality nebol dopriaty. Nech mu teda ešte dlho slúži – na prospech poézie, ktorej kultivované živé slovo tak svedčí!

*Zhovárala sa Viera Vojtková
Snímky archív J. S.*

S Ľ. Greššom vo filme Stopky na Sitne (1968, réžia Vlado Bahna)

rostovia, niečo poskytuje náš Dom kultúry. Veď sú to nádherné večery...

Pravda, mal som tam aj vynikajúcich lekárov, športovcov... Divadelný kritik Milan Polák mi po poslednom programe povedal: Ďurko, pohladil si mi dušu, a také uznanie človeku dobre padne.

Na Poetickom večere pred prázdninami ste mali ako hosta dôstojného pána Juraja Spuchlaka z Banskej Bystrice, riaditeľa Rádia Lumen. Priniesol so sebou prvé výťažky publikácie Dr. Jozefa Lapšanského Nepobozkaný starobou, aby ju na Kramároch vo vašej prítomnosti symbolicky uviedol do života. Lebo v tejto publikácii sa píše o vašom niekdajšom 7-ročnom pôsobení v banskobystrickom Rádiu Lumen, kde ste so svojím žiakom Marekom Fajnorom pred dvadsiatimi rokmi pripravovali nedeľné relácie nazvané Literárna poetická kaviareň.

S vinšovníkmi z Oravy vo vianočnom programe na scéne Poetického štúdia na Kramároch v roku 2009

Leto na Kuchajde ukončia Peter Nagy a Hex

Mnohí máme ešte v živej pamäti skvelé koncerty Jany Kirschner či kapely Peter Bič Project na júnovom Otvorení Kultúrneho leta. Aj rozlúčka s ním bude vo veľkom štýle! Na sobotu 9. septembra sme pre vás pripravili ďalšie hudobné lahôdky – v hlavnom programe, ktorý sa začne o 15. h na Kuchajde, vystúpia také hviezdy ako skupina HEX a PETER NAGY s kapelou Indigo.

Ako zvyčajne, záverečný deň odštartujeme dopoludňajším rodinným súťažno-zábavným programom. Vystúpenie pre

deti nebude chýbať ani v hlavnom popoludňajšom programe.

Rozlúčka s letom bude mať tradičnú predohru – už v piatok 8. septembra vás pozývame na Novomestské vinobranie 2017 spojené s viazaním hroznového venca na Kuchajde, vystúpením ľudovej hudby a slávnostným sprievodom ku kostolu na Teplickej.

Viac informácií prinesieme na stránkach www.banm.sk a www.facebook.com/banovemesto/.

(bor), snímka Jana Plevová

Oddych nielen „na lehátku“!

Novomestské kultúrne leto spríjemňovali koncerty populárnej i dychovej

hudby, mimoriadne obľúbené nočné kino i množstvo hravých podujatí pre deti. Každý, kto sa rád hýbe, mohol prispieť k zlepšeniu svojho zdravia účasťou na rôznych cvičeniach, prípadne sa nimi len jednoducho a zábavne udržať fit počas letných mesiacov.

Priestranný areál Kuchajdy poskytol dostatok miesta pre skupiny ľudí s rôznymi záujmami. „V porovnaní s posilňovňou je cvičenie na čerstvom vzduchu pre organizmus zdravšie. Pôsobí priaznivo aj na myseľ, viac sa dokážeme sústrediť na to, ako kvalitne cvičí-

me,“ hovorí jedna z účastníčok. Okrem fitness cvičenia zameraného na posilnenie tela a tradičnej jogy na čerstvom vzduchu pripravili organizátori niečo špeciálne pre rodičov s malými potomkami. Počas hodín rodinného pilatesu sa malí aj veľkí mohli naučiť cviky určené na správne držanie tela a dýchanie.

Na mnohých tréningoch sa stretli desiatky ľudí, ktorí uprednostnili pohyb pred leňošením pri vode. Každý sa mohol pridať, bez ohľadu na vek či fyzickú kondíciu.

Text a snímka Lenka Klemaničová

Kde nájdeme nový Kramárik?

Ambrová ulica na Kramároch sa stala novým domovom Rodinného centra Kramárik. Hľadanie nových priestorov bolo náročné, pretože podmienkou bolo zostať na Kramároch. Nielen kvôli menu, ale najmä kvôli jeho potrebnosti pre miestne rodiny s malými deťmi, ktorých tu žije naozaj mnoho. Podarilo sa! Pekné a rozlohou štedré priestory poskytol centru rodinný dom s dvorom a záhradkou. Počas leta ich členovia a dobrovoľníci intenzívne upravovali, od septembra Kramárik opäť otvára brány verejnosti.

Aké novinky prináša?

Kramárik bude po novom zábavný trolejbus, ktorý vás prevedie vašim rodičovstvom a detstvom vašich detí s mottom: Aby materská bola naozaj dovolenkou! Alebo s mottom: Kramárik, Kramárik, nejdem domov, spustím krik! Odráža, ako dobre sa u nás deti cítia, neraz je ťažké dostať ich z centra.

Téma trolejbusu, jedného zo symbolov Kramárov, sa bude objavovať aj v nových priestoroch, napríklad v podobe cvakadla na lístky (vstupenky do herne), motívov cesty a dopravných značiek... Kramárčan Andrej Hudek - maliar nám vytvoril pri vstupe krásny trolejbusový šatník.

Z ponúkaných aktivít sa rodičia môžu tešiť na spoločnú herňu a zaujímavé krúžky pre deti, napríklad Montessori herňu, minigymnastiku, tanečný či výtvarný kurz. Rodičia u nás nájdu nový kurz o výchove i podporné skupiny na rôzne témy, kde sa môžu zdôveriť so svojimi skúsenosťami a problémami. Napríklad do Klubu vyhorených mám sa môžu prísť postaviť a otvorene povedať, že rodičovstvo nie je vždy prechádzka ružovou záhradou...

Keď už hovoríme o záhrade, Kramárik veľmi rád poskytne svoju novú záhradu na komunitné pestovanie, ktoré je veľmi populárne a na Kramároch zatiaľ chýba. Na tento účel sa Kramárik bude snažiť získať

financie z participatívneho rozpočtu. Veríme, že nás v tom podporíte a v čo najkratšom čase k nám zavítate. Srdečne všetkých pozývame na Týždeň otvorených dverí od 18. do 22. septembra. Ponúkame vám ukážky kurzov a zaujímavých programov pre deti!

Ešte nová adresa Kramárika: Ambrová 9, 83101 Bratislava. Všetky informácie nájdete aj na webe www.rckramarik.sk a FB: www.facebook.com/RCKramarik.

Lucia Gregorová

V Stredisku kultúry rozdávali „Oskarov“

V predposlednom júlovom týždni zaplnili Stredisko kultúry mnohé talentované deti. V obľúbenom televíznom tábore si vyskúšali netradičné roly a celý týždeň venovali kreatívnej tvorbe. Výnimočné pocity zažívali v dabingovom štúdiu DIMAS. Produkčná štúdia Monika Kraupová ich zaujala pútavým výkladom, osobne sa im venoval aj zvukový režisér Bohumil Martinák. Pozornosť detí priťahla práca herca Jozefa Vajdu pri tlmočení rozprávky. Neskôr samy okúsili ťažký dabingový chlebič. Na návšteve v Národnej rade SR obsadili rokovaciu sálu, vyskúšali si poslanecké lavice, ale i pohodlie v prezidentskom kresle. Do zákulisia nazreli pri návšteve RTVS, kde im najväčšiu radosť prinieslo stretnutie s Trpaslíkmi. Na palube lode plaviacej sa z Bratislavy na Devín sa premenili na reportérov. Smelosť im nechýbala ani pri oslovení kapitána lode Viliama Ležoviča, keď ich cez objektív kamery snímala TV Bratislava. Veselo bolo i v Stre-

disku kultúry, kde získali guráž do čítania od spisovateľky Jany Benkovej, v zdolávaní cieľov ich povzbudili Roman Pomajbo a Bibiana Ondrejková. To, že deťom nechýba talent a kreativita, mali možnosť vidieť aj ich rodičia pri záverečnej exhibícii klobúkov rozmanitých tvarov, sprevádzanej spevom a tancom. Všetci účastníci tábora boli odmenení potleskom, symbolom Oskara a bohatými emóciami.

Ivana Buráková

Snímka Jana Plevová

Čínština pre najmenších

Zaujímavý krúžok uvádza v septembri do života Materská škola na Letnej ulici. V spolupráci s jazykovou školou založenou a vedenou čínskymi lektormi pripravila kurz jazyka najľudnatejšej krajiny sveta, ktorý sa deti budú učiť hravým spôsobom plným emócií, spevu a tanca. „Naučiť sa cudzí jazyk, takisto čínštinu, je v útlom veku oveľa jednoduchšie. Deti to robia prirodzene, nesnažia sa v mysli porovnávať gramatické ka-

tegorie či vzorce. V našej škole pracuje v súčasnosti desať lektorov a pre všetkých je čínština materinským jazykom. Na začiatku deťom niektoré pokyny preložíme, neskôr sa však už dorozumievame len prostredníctvom obrázkov, farieb, symbolov alebo rečou tela,“ vysvetlila manažérka školy pani Liu Yan. Zdá sa, že malých záujemcov o štúdium bude do-

statok. Naučia sa nielen pozdravy, čísla, farby a základnú slovnú zásobu súvisiacu s rodinou, cestovaním, prácou či počasím, ale dostanú aj veľa informácií o čínskej kultúre.

Text a snímka Jana Škutková

Výzva pre mladé talenty

Deti a mládež od 3 do 26 rokov zo sociálne znevýhodnených rodín a detských domovov sa môžu prihlásiť do štipendijného programu Štvorlístok pre talenty, ktorý organizuje OZ LECA. Podpora sa týka všetkých umeleckých oblastí: hudba a spev, dráma, tanec, výtvarné umenie, štúdium na vysokých školách. Výberové konanie sa uskutoční 30. septembra 2017 v Koncertnej sieni Eugena Suchoňa na Konzervatóriu Bratislava, Tolstého 11, registrácia sa začne o 9. h. Viac informácií na tel. 0944 076 256, 0902 532 088, e-mail: info@lecaproduction.com

Benefičný galavečer Štvorlístok pre talenty odvysielala 17. septembra o 20.10 h TV Barrandov Family. S talentovanými deťmi zo SR a ČR budú účinkovať Hana Zagorová, Sisa Sklovská, Marcela Laiferová, Martin Harich, Otokar Klein a mnohí ďalší.

INZERCIA

Vodoinštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

www.montaz-nabytku.com, 0948 590 956

Lanovka na Kolibe

Pozrite sa na svet zhora!

Vysokohorský zážitok priamo v Bratislave?

Spoznajte najkrajšie miesta lesoparku za jediný deň! Sedačková lanovka vás prepraví z Kamzíka na Železnú studničku (alebo späť) za osem a pol minúty. Na kilometrovej trase prekoná prevýšenie 186 metrov.

Urobte si výlet s deťmi a pokojne so sebou vezmite svojich štvornohých priateľov alebo bicykel!

Premáva po celý rok od štvrtka do nedele v čase od 10. – 18. h

Dámy, cvičte s nami!

Chcete urobiť niečo pre svoje zdravie? Príďte si zacvičiť relaxačnú zostavu cvičení do nášho ženského seniorského oddielu, ktorý má už 35-ročnú tradíciu.

Kedy: každý pondelok od 18.30 do 19.30 h v telocvični pri Základnej škole na Českej ulici.

Kontakt: 0904 646 277 alebo 44 37 14 85

Rady vás medzi sebou privítame!

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA – NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 02/44 37 37 60

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk,

nájdete nás aj na FB:

<https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

08. 9. 2017, piatok 17. h

Petržalské páračky – hudobno – tanečné predstavenie v podaní seniorov z OZ Petržalčanka

29. 9. 2017, piatok 19. h

Tri letušky v Paríži – francúzska situačná komédia, hrajú: Viki Ráková, Henrieta Mičkovcová, Ivana Kubačková, Mária Breinerová, Richard Stanke, Ján Dobrík

PODUJATIA PRE POZVANÝCH

27. 9. 2017, streda 10. h

Úvítanie detí do života

27. 9. 2017, streda 15. h

Životné jubileá

HUDOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Tradičné, a predsa vždy nové ČAJE O PIATEJ každú sobotu o 17. h, živá hudba 60. - 90. rokov, žrebovanie vstupeniek

2. 9. 2017 **HS COLOR**

9. 9. 2017 **HS PARTY TIME**

(ZÁVER KULTÚRNEHO LETÁ)

16. 9. 2017 **HS MERYTAN**

23. 9. 2017 **HS M-CLUB**

30. 9. 2017 **HS SATURN**

KLUBOVÉ PODUJATIA

7. 9. 2017, štvrtok 16. h

Klub Patchwork

29. 9. 2017, piatok 14. h

Informačné centrum zdravia pre záujemcov o zdravý výživu, cvičenia, prednášky

VÝSTAVY

12. 9. – 29. 9. 2017

Môj život pestrými farbami, František Tóth

Návštevný čas výstav: pondelok - piatok

14. h – 18. h, v sobotu a nedeľu v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

9. 9. 2017, sobota 8. h – 12. h

VINYL burza – burza hudobní

16. 9. 2017, sobota 8. h – 12. h

VSZ mincí, medailí, odznakov, starých pohľadníc, telefónnych kariet, kníh, gramoplatní, plagátov, filatelie, pivných podložiek, vyznamenaní, etikiet a pod.

30. 9. 2017, sobota 8. - 12. h

VSZ elektro, domácich, rybárskych, foto potrieb, hudobných nástrojov, železničných, automobilových, leteckých modelov a pod.

Predpredaj vstupeniek: utorok a streda 16. h – 19. h a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM Vajnorská 21, tel. **02/4437 3763**.

Zmena programu vyhradená.

Blížšie informácie na tel. č. 02/4437 3760

Prenájom priestorov na tel. č. 0904/691 507

Výroba reklamy od vizitiek po transparenty – vrátane grafických návrhov za **VÝHODNÉ CENY**, tel. **4437 2512**

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18

tel.: 54 77 11 48

www.skvajnorska.sk,

e-mail: dkkramare@chello.sk

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

25. 9. 2017, pondelok 19. h

154. Poetický večer s Jurajom Sarvašom a jeho hosťami

KLUBOVÉ PODUJATIA

13. a 27. 9. 2017, streda 16.30 h

Klub Venuša, klubové stretnutia Ligy proti rakovine

KURZY

23. a 24. 9. 2017, sobota – nedeľa 9. h – 14. h

Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov

VIT FIT – výtvarné kurzy, Maľba na hodváb

Výučba v hre na klavír, gitaru a spev
Angličtina pre deti

Pohybové kurzy Pilates a Zdravotné cvičenia na chrbticu sú obsadené!

Služby – prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok od 16. h do 19. h (vždy 2 týždne pred podujatím)
Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia.

Zmena programu vyhradená.

Vstupenky nerezervujeme.

PRIPRAVUJEME NA OKTÓBER

ŠPECIÁL

Jozef Banáš

„Na kus reči“

ktorý predstaví knihu **POZITÍVNY LÍDER**
Účinkujúci: Adriana Kučerová, Adriana Poláková,
Dáša Černá Gejdošová

9. 10. 2017

Myslenie
prvej ligy
KLUB

29. september 2017
o 19.00 hod.

Hrajú: Ján Dobrík, Richard Stanke, Viki Ráková,
Ivana Kubačková, Henrieta Mičkovcová,
Mária Breinerová

Réžia: Eduard Kudláč

Scéna a kostýmy: Eva Kudláčová Ráková

Autor: Marc Camoletti

Predpredaj v sieti

ticketportal
INFORMÁCIE NA CESTÁCH

Pre dospelých:

- **Výtvarné štúdio** akad. soch. Magdy Burmekovej pre dospelých

- **Keramika pre dospelých**

- **Šijeme s Burdou, škola strihov a šitia**

Pre deti:

- **Výtvarná škola** akad. mal. Dany Zacharovej pre deti

- **Keramika pre deti**

- **Joga pre zdravý pohyb dospelých**

- **Anglický jazyk**

- **Taliansky jazyk**

- **Nemecký jazyk**

- **Francúzsky jazyk**

info: 0903 929 244 (po - pia: 9. - 18. h)

<http://www.skvajnorska.sk>, e-mail: info@skvajnorska.sk

PRIPRAVUJEME

60. výročie Strediska kultúry 26.10.2017